

Vergaderjaar 2014–2015

34 024

Wijziging van de Postwet 2009 tot modernisering en flexibilisering van de universele postdienstverlening (modernisering UPD)

B

VOORLOPIG VERSLAG VAN DE VASTE COMMISSIE VOOR ECONOMISCHE ZAKEN¹

Het voorbereidend onderzoek van dit wetsvoorstel geeft de commissie aanleiding tot het maken van de volgende opmerkingen en het stellen van de volgende vragen. De commissie verzoekt de regering de vragen uiterlijk 3 april 2015 te beantwoorden.

Inleiding

De leden van de **PvdA**-fractie hebben met belangstelling kennisgenomen van het wetsvoorstel tot wijziging van de Postwet 2009. Zij maken graag van de gelegenheid gebruik vragen te stellen over het schrappen van de artikelen 30 en 31 en de basisvoorziening.

De leden van de **CDA**-fractie hebben met belangstelling kennisgenomen van voorliggend wetsvoorstel en stellen een vraag over de transparantie van de kostenstructuur van de uitvoerder van de universele postdienstverlening (UPD).

De leden van de fractie van **D66** hebben met belangstelling kennisgenomen van het voorliggende wetsvoorstel dat maatregelen bevat in het kader van de modernisering van de universele postdienstverlening (UPD). Zij begrijpen dat – in het licht van snel veranderende behoeften en gedrag van gebruikers van de UPD – de noodzaak bestaat tot het moderniseren van de basispostvoorziening. Zij hebben nog wel enkele vragen.

De leden van de **ChristenUnie**-fractie hebben kennisgenomen van voorliggend wetsvoorstel. Zij leggen de regering nog graag enige vragen voor.

¹ Samenstelling:

Holdijk (SGP), Kneppers-Heijnert (VVD) (*voorzitter*), Terpstra (CDA), Sylvester (PvdA), Essers (CDA) Thissen (GL), Nagel (50PLUS), Elzinga (SP), Huijbregts-Schiedon (VVD), Koffeman (PvdD), Reuten (SP), Schaap (VVD), Flierman (CDA), Hoekstra (CDA), Van Boxtel (D66), Backer (D66), Vos (GL), De Lange (OSF), Schrijver (PvdA), Postema (PvdA), Vlietstra (PvdA) (*vice-voorzitter*), Van Strien (PVV), Faber-van de Klashorst (PVV), Ester (CU), Bröcker (VVD), Beckers (VVD), Van Beek (PVV), Gerkens (SP), Koning (PvdA)

De leden van de **CDA**-fractie sluiten zich aan bij de vragen van de leden van de fracties van PvdA en D66. De leden van de **SP**-fractie sluiten zich aan bij de vragen van de leden van de fracties van PvdA, D66 en ChristenUnie.

PvdA-fractie

Als eerste vragen de leden van de PvdA-fractie een nadere onderbouwing van het schrappen van de artikelen 30 en 31 van de wet. Welk algemeen belang wordt daarmee gediend?

Het aandeel van de UPD in de totale postmarkt bestaat volgens de memorie van toelichting² uit ongeveer 14% en een verdere daling is te verwachten. Dat zou kunnen betekenen dat over drie jaar (of eerder) een verdere aanpassing (verlaging) van het aantal brievenbussen, servicepunten, de bezorgdagen of het percentage voor de overkomstduur gewenst is vanwege de kosten van de UPD. Nu voorgesteld wordt om de artikelen 30 en 31 te schrappen, lijkt verlaging van de basiseisen het enige alternatief. Kan de regering aangeven welke andere mogelijkheden op dat moment resteren? Als de UPD als aandeel van de postmarkt veel verder krimpt, komt er dan een moment dat de overheid financieel bijdraagt aan de UPD ten einde minimale basiseisen overeind te houden? Zou op dat moment ook het laten bezorgen van gerechtelijk schrijven door de UPD weer mogelijk zijn?

Ten aanzien van artikel 16, leden 6 en 7, vragen de leden van de PvdA-fractie naar een definitie van «een postdienst van goede kwaliteit» en «een net voor het publiek bestemde brievenbussen en dienstverleningspunten». Graag vernemen zij daarbij van de regering de rol van de UPD in krimpgebieden. Daarnaast vragen zij of er verschillen zijn tussen de basisvoorziening die de regering de komende jaren in stand wil houden in woonkernen (5.000 of meer inwoners) en andere gebieden.

Ten slotte vragen deze leden of de recent bekend geworden cijfers van PostNL de regering zorgen baren of juist optimistisch stemmen ten aanzien van de UPD. Zij ontvangen graag een gemotiveerd antwoord.

CDA-fractie

De leden van de CDA-fractie hebben kennisgenomen van de brief van Hallmark Cards van 3 februari 2015³, waarin wordt gesteld dat onvoldoende transparantie bestaat ten aanzien van kostenstructuur van de uitvoerder van de universele postdienstverlening (UPD). Deze leden verzoeken de regering om een gemotiveerde reactie op deze stelling.

D66-fractie

In de nota naar aanleiding van het verslag schrijft de regering⁴ dat de introductie van een systeem van twee snelheden in de huidige Nederlandse postmarkt relatief weinig kosten zou besparen, maar dat dit anders zou kunnen zijn indien als gevolg van toenemende volumedalingen en resulterende kostprijsverhogingen een goedkopere tweedeklasse postdienst beter aansluit bij de behoeften van de gebruikers. Kan de regering toelichten waarom zij verwacht dat een tweedeklasse dienst niet nú al beter zou aansluiten bij de behoeften van UPD-gebruikers, gelet op de structurele en niet aflatende volumedalingen? Kan de regering een

² Kamerstukken II, 2013–2014, 34 024, nr. 3, pagina 2.

³ Ter inzage gelegd onder griffienummer 156713

⁴ Kamerstukken II, 2014–2015, 34 024, nr. 7, pagina 12.

inschatting maken bij welk volume de introductie van een tweedeklasse postdienst bij kan dragen aan een rendabele uitvoering van de UPD?

De regering merkt in het kader van de nettokostenproblematiek op dat aanvullende financiering (waarschijnlijk) niet nodig zal zijn en dat, mocht ondanks de voorgestelde maatregelen de rendabele uitvoering van de UPD in het gedrang dreigen te komen, een passende oplossing zal worden gezocht, mogelijk in aanpassing van de UPD-eisen.⁵ Kan de regering toelichten op welke termijn zij het mogelijk acht dat de uitvoering van de UPD rendabel wordt en welke eisen primair in aanmerking komen om eventueel te worden aangepast?

Voorts lezen de leden van de D66-fractie dat de uitreiking van gerechtelijk schrijven wordt geschrapt als onderdeel van de UPD. Hoe groot is de kostenbesparing voor de verlener van de UPD door het vervallen van deze verplichting om in zijn bedrijfsvoering voorzieningen te treffen voor het uitreiken van gerechtelijk schrijven? Kan de regering al aangeven op welke termijn deze verplichting zal komen te vervallen?

Ten slotte vernemen deze leden graag wanneer de regering de algemene maatregel van bestuur in concept gereed heeft en/of op welke termijn de algemene maatregel van bestuur zal worden voorgehangen.

ChristenUnie-fractie

De regering benadrukt het belang van de universele postdienst meermaals. Kan de regering aangeven welke belangen hier volgens haar precies in het geding zijn? Zijn deze belangen besproken in de Ministeriële Commissie Vernieuwing Publieke Belangen? Is de toekomst van de universele postdienst en het publieke belang van PostNL voor de Nederlandse samenleving daar besproken?

De regering geeft aan dat de financiële houdbaarheid van de universele postdienst onder druk staat en dat daarom maatregelen nodig zijn. Kan de regering aangeven hoe zij de ontwikkeling van de postmarkt op de lange termijn ziet en in het bijzonder hoe daarin het publieke belang, het belang van de burger, centraal staat?

De regering hanteert de plausibele redenering dat een hogere kostprijs zorgt voor volumedaling. Kan gezegd worden dat dit ook geldt voor een minder dekkend netwerk van brievenbussen en postvestigingen? Zo ja, welke volumedaling verwacht de regering als gevolg van afname van de dekkingsgraad en hoe beoordeelt de regering dit effect? Zo nee, op welke gronden verwacht zij dit niet?

Is ook een volumeafname te zien door beperking van het aantal bezorgdagen? Kan de regering dit toelichten?

De regering stelt voor de leden 6 tot en met 9 van artikel 16 van de Postwet 2009 om te zetten in een grondslag voor regeling bij algemene maatregel van bestuur. Kan de regering toelichten waarom juist op de punten van de bestelnorm, het aantal postkantoren en de spreidingsnorm voor brievenbussen flexibiliteit nodig is? Kan de regering onderbouwen welke versnelling zij verwacht van de route via een algemene maatregel van bestuur?

Ook via wetgeving kunnen wijzigingen indien nodig snel plaatsvinden. De regering maakt met de wijziging van artikel 16 een principiële keuze over

⁵ Kamerstukken II, 2014–2015, 34 024, nr. 7, pagina 14.

de wijze van borging van het publieke belang. Kan de regering los van de praktische argumenten van snelheid en flexibiliteit onderbouwen waarom het in haar visie onnodig is de bestelnorm en de beschikbaarheid van postkantoren en brievenbussen wettelijk te verankeren?

Kan de regering aangeven waarom het noodzakelijk is de bestelnorm sneller te kunnen wijzigen dan nu het geval is? Kan de regering aangeven welke ontwikkelingen daartoe aanleiding kunnen geven?

De leden van de ChristenUnie-fractie vernemen ook graag waarom het noodzakelijk is de regeling van het aantal postkantoren sneller te kunnen wijzigen dan nu het geval is. Kan de regering verduidelijken welke ontwikkelingen het noodzakelijk maken om de norm op dit punt snel aan te passen?

Kan de regering nader toelichten waarom het noodzakelijk is de regeling van de spreidingsnorm van brievenbussen sneller te kunnen wijzigen dan nu het geval is? Kan de regering aangeven welke ontwikkelingen het noodzakelijk kunnen maken om de norm op dit punt snel aan te passen? Wat is op dit punt het minimumniveau wat de regering betreft?

De leden van deze fractie vragen voorts of aanpassingen op grond van artikel 16, leden 6 tot en met 8, ook andere postbedrijven raken.

Wat is de juridische status van een met redenen omklede afwijking van adviezen van consumentenorganisaties? Hoe wordt naast het adviesrecht nog meer de positie van kwetsbare gebruikers van de universele postdienst geborgd? Kan de regering inzicht geven in de belangenafweging die zij maakt tussen enerzijds financiële houdbaarheid en anderzijds bereikbaarheid van de universele postdienst voor kwetsbare groepen?

De leden van de vaste commissie voor Economische Zaken zien de beantwoording met belangstelling tegemoet.

De voorzitter van de vaste commissie voor Economische Zaken,
Kneppers-Heijnert

De griffier van de vaste commissie voor Economische Zaken,
De Boer